

Ligeværdige omgangsformer

Offentliggjort som kommentar på www.u-landsnyt.dk den 30. september 2013.

*Det betyder noget, hvad Syd- og Nord-NGO'er siger til hinanden.
Det betyder også noget, hvordan vi organiserer os.*

Cikaderne sang, og ellers var der stille omkring os. Koudbi Koala og jeg kunne næsten ikke se hinanden i den mørke, lune tropeaften, mens vi fik en god snak, fordi han havde spurgt til Genvej til Udviklingsengagement rundt om i Vestafrika. Han er fra Emmaus-medlemsorganisationen Benebnooma (= ”Den anden skole” – på sproget moré) i Koudougou, Burkina Fasos tredjestørste by; vores samtale foregik på en arbejdslejr i Tohoué nær Porto Novo i Benin i december 2004.

Koudbis organisation står for en meget bred vifte af undervisningstiltag og indkomstskabende aktiviteter – der indgår en dansetrup, og Benebnooma er medarrangør af byens årlige festival, ”Koudougous Atypiske Aftener”. Koudbis nærmeste medarbejder i Benebnooma, Blandine Ky, er forkvinde for Burkina Fasos ”Koalition for Uddannelse for Alle” og blev interviewet, da konsulentfirmaet Tana i et grundigt ”Desk and Field Study” i 2012 kridtede banen op for Ibis’ planlagte udviklingsengagement i Burkina Faso.

Koudbi er i dag formand for Emmaus Afrika – han er tidligere næstformand for Emmaus International (EI) og var den koordinerende kraft, da EI holdt generalforsamling i Burkina Fasos hovedstad, Ouagadougou, i 2003. Den replik, som jeg vil huske resten af mine dage fra samtalen i 2004, er:

”Jeg er glad for, du siger ”samarbejdet med” i stedet for at sige ”støttet”. (Je suis content que tu dis ”collaboré avec” au lieu de dire ”soutenu”!)

Mon ikke han værdsatte mine ord, fordi han havde hørt et hav af hvide sige ”støttet”?

Præsident Thomas Sankara fik kun lov at regere i 4 år, før han blev myrdet ved et militærkup i 1987; men en af de tydeligste af hans reformer fik lov at leve. I stedet for at hedde noget, der lyder som et fransk departement (Øvre Volta), hedder landet siden 1984 Burkina Faso, dannet af de to mest udbredte sprog, moré og dioula, og det betyder ”Værdighedens Jord”. Det både forpligter og styrker - på psykiske og organisatoriske planer - at bo i et land med et sådant navn. Koudbi Koala kan af og til få brug for international solidaritet til de mange opgaver, han forsøger at løse gennem sin organisation; men han vil samarbejdes med – han vil ikke støttes – han forventer respekt i omgangsformen.

I 2015-målene hedder § 8:

”Globalt partnerskab for udvikling” jf. <http://verdensbedstenyheder.dk/om-verdens-bedste-nyheder/2015-maalene/> eller ”Skabe øget globalt samarbejde” jf. <http://da.wikipedia.org/wiki/2015-m%C3%A5lene>. På engelsk står ”Developing a global partnership for development” jf. http://en.wikipedia.org/wiki/Millennium_Development_Goals.

Hvorfor står paragraffen som den sidste af de 8? – Det er en slags begyndelse, at det store emne overhovedet nævnes; men kan der ikke komme noget mere kød på formuleringerne i næste ombæring? Der er meget lidt inspiration i det, som står i 2015-målene ud for nr. 8, og forpligtelser kan man da slet ikke tale om.

Hvordan taler Syd og Nord med hinanden, og hvordan organiserer vi os, så det både er ligeværdigt og opleves ligeværdigt af alle parter?

Den tanzanianske organisator John Ulanga fortalte på et møde i Uddannelsesnetværket for nogle år siden, at den gennemsnitlige Syd-repræsentation i internationale udviklings-NGO’ers ledende organer er 6,5 procent.

Der er med andre ord ikke mange organisationsfolk fra Syd, der sidder med til højboards, hvor linjerne lægges, og de store beslutninger tages.

Jeg er stolt over at være med i et netværk - <http://emmaus-international.org/>, hvor ikke-europæerne bestemmer egne anliggender hjemme hos sig selv, og hvor de tager del i den internationale ledelse på lige fod med blegansigterne. Hver verdensdel har sin egen struktur med generalforsamling, styrelse og forretningsudvalg - og sekretariater i Pondicherry (Indien), Ouagadougou (Burkina Faso), Montevideo (Uruguay) og Paris (Frankrig).

I den internationale styrelse sidder 4 asiater, 4 afrikanere, 4 amerikanere og 12 europæere. Af disse er 8 valgt til forretningsudvalget – det drejer sig i indeværende valgperiode om 1 fra hver af Brasilien, DR Congo, Indien, Spanien, Storbritannien og 3 fra Frankrig, herunder formanden; men en af de andre franskmænd er født i Rwanda. Der er tale om en markant overrepræsentation af ikke-europæere, eftersom antallet af medlemsorganisationer er 7 asiatiske, 15 afrikanske, 27 amerikanske og 278 europæiske.

Når disse organer mødes, tager alle ansvar for alt det, som måtte komme op at vende: Peruaneren skal kunne se det fornuftige eller ufornuftige i asiaternes satsning på økoturisme, og ivorianeren er med til at bedømme, om et projekt i Litauen til bekæmpelse af menneskehandel er rigtigt skruet sammen.

Melder man sig ind i Emmaus, kan man glemme alt om kun at fokusere på sin helt egen sammenhæng.

Lad os få nogle bud på, hvordan andre internationale netværk organiserer sig her og nu og ikke mindst, hvordan de har tænkt sig at organisere sig fremadrettet! Og lad os holde debatten om omgangsformerne i kog i mindst samme omfang som debatterne om alle de aspekter i udviklingssamarbejdet, der i højere grad kan tælles og vejes!

- *Jørgen Olsen, koordinator i Genvej til Udvikling, som er medlem af Emmaus International.*